

LA CAMPANA DE GRACIA

1926

30 Cts.

-Ja sóc aquí, a veure com em tractareu.

Obra nova d'en Santiago Rusiñol

El casament de conveniència

Preu: 2 ptes.

Angel Pestaña

Setenta dies en Rusia

Lo que yo pienso

Un tomo: Ptas. 3'50

Així que es pugui

Almanac
de

La Campana de Gràcia

AVIS

Divendres que ve, dia 8

L'Esquella de la Torratxa

restablerta de la seva malaltia gripal,
tornarà a passejar-se per tot Catalunya

14 setmanes de repòs obligat, li ha permès escriure i dibuixar un grapat
de coses que cridaran força l'atenció dels seus estimats llegidors

Fins divendres que ve

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuo o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extraviis si no's remet, además, un ral per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen reb uixes.

LA CAMPANA DE GRACIA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona cada trimestre. ESPANYA, Ptes. 1'50
ESTRANGER, Ptes. 2'50

El viatge d'Albert Thomas

El president de la Oficina Internacional del Treball ens ha anunciat la seva propera visita.

Benvingut sia a Barcelona el senyor Albert Thomas.

Ara que els nostres obrers s'han tornat tan mansois, estan demostrant que són tan bons xicots, és hora de venir a donar-los-hi un copet a l'espatlla i a contar a les Rambles les excel·lències del *Bureau* de Ginebra.

Fa un parell d'anys *monsieur* Thomas no haguera pogut tocar terra a nostra ciutat.

Els seus serveis a França, al cap del ministeri de municions, no convenceren als proletaris barcelonins.

La seva tasca al davant de l'organització ginebrina tampoc era aquí reconeguda i agràida com es mereix.

Sens dubte els nostres treballadors són, a estones, massa exigents.

Què voldríeu? un sou cada u d'ells de cinquanta mil durus, com el que té assignat el senyor Thomas en l'important càrrec que desempenya?

No compreneu que això no pot ésser? Tots hem d'ésser iguals?

Certament, el socialisme és un règim d'igualtat. Però aquest era el socialisme de Saint-Simon, de Fourier i de Blanqui, no el socialisme d'Albert Thomas i de Ginebra.

El socialisme dels *lleons* del *Bureau* és un socialisme de *guante blanco*; és un socialisme ben habillat, respectuós amb les jerarquies, ple de tacte i d'escrúpols; és, en una paraula, un socialisme de pa sucrat amb oli.

Amb aquest contrabàndol a la maleta pot venir el senyor Thomas quan vulgui a Barcelona.

Ningú li dirà res. La policia no el detindrà a la frontera. Els duaners no escorcollaran el seu equipatge. Les autoritats no li oposaran dificultat de cap mena.

Es un socialista el qui arriba—rumiaran—. Es un socialista, sí. Però és també un home d'ordre.

I els somriures i les salutacions li sortiran al pas per tot arreu.

I els convits i els pets de xampany no escassejaran.

No faltarà finalment, una comissió d'obriers, assenyats, que vagi a rebre'l i cridi fins a quedar sense esma: "Viva nuestro diputado!". Pobrets! Es consolaran pensant que si ells la ballen magra, el seu representant està ben gras.

Mandra nadalenca

Ja hem quedat en què la nit de Nadal és la nit de Sant Joan de l'hivern. Tothom la sent, però a l'inrevés. La de Nadal és la nit de l'amor domèstic i familiar, mentre que l'amor de la de Sant Joan és l'amor dels enamorats que encara no tenen casa, o la tenen massa aprop. La nit de Sant Joan llença a la gent als carrers, al mar i a la muntanya. La de Nadal, la recull, i cada ovella va al seu corral. La nit de Sant Joan és nit romàntica de llaminadures, d'al·fàbrega i d'aigua miraculosa. La de Nadal, nit pràctica de gall i de vins. La de Sant Joan dóna ganes de caminar. La de Nadal de jaure.

I així comença la mandra que comença pels volts de Nadal, amb la rifa, i no s'acaba fins passat Reis. Les estrenes, la paga avançada i els presents, ens fan creure que han arribat els dies de la benaurança social. Tot és pròdig i abundant. Fins sembla que no hi hagi pobres, o que també els hi han donat estrenes per a què no espatllin les festes.

Per a què treballar si ha caigut un manà damunt la terra? Per a què preocupar-nos amb dolors i riseries si no es veuen més que aviram pel carrer i torrons i vins per les botigues? Llavors la mandra s'insinua, esclata per Nadal, segueix per Sant Esteve, continua el diumenge, i quan comencem la setmana, aquesta setmana, ens preguntem: Per a què treballar, si de seguida som a Cap d'Any, que és cap de xirinola, i al primer d'Any, que és la primera festa que el calendari ens envia, per a què hi entrem amb confiança de mandrosos en l'any que ve. No en tenim prou, i el primer d'Any ens porta a un diumenge, i el diumenge als Reis. Com que som al dia set, i al setè descansar, descansem, també, i fins al vuit no ens decidim a desfer-nos de la santa mandra que ens va agafar la nit santa de Nadal.

Aquesta mandra, satisfeta, aquesta mandra ben atipada, és la que ens permet emprendre la pujada del gener. Sinó ens quedariem a mig camí, quedant demostrat que les coses d'aquest món estan molt ben pensades, sobretot el calendari.

PARADOX

L'ANY NOU QUE ARRIBA

—Em sembla que em divertiré!

BALANÇ DE FI D'ANY

—Vet aquí un any que ha passat sense adonar-nos-en!
 —Des d'un quant temps tots passen de la mateixa manera a la nostra terra.
 —Som un gran país, veritat?

—Ja que vostè ho diu!...
 —Vostè no opina com jo?
 —Jo ja no opino ni com vostè ni com ningú. Ja n'he perdut la costum d'opinar.
 —I encara es queixa? Però, home de Déu, això és la felicitat!
 —Per a segons qui, sí. Però per a mi, no.
 —I doncs, aquest any...
 —Aquest any, com tants altres, ha sigut un any perdut.
 —I això? Què ha passat?

FIGURETES DE PESSEBRE

SANT JOSEP

Sant Josep porta un túnica groc, un mantell blau—blau de bugada—franjat d'or: una cinta tremolosa de purpurina. Per sota el túnica ixen els peus: dues ditades d'argila pintades de color de rosa.

Té el cap un xic inclinat sobre una espatlla. La cabellera i la barba són dues pinzellades de color de xocolata. Els ulls dos puntets negres.

Per un descuit de l'escultor humil, se li ha torçat un xic el nas. Però això no l'amoïna: Sant Josep és un pobre home sense pretensions. Com tots els fusters, sense anar brut, va un xic deixat anar.

A la mà té el bastó, el fatídic bastó florit. Sant Josep es mira aquest bastó amb els ulls plens de tristesa.

LA VERGE

La Verge vesteix de blau, blanc i vermell, com la bandera de la República francesa. Porta la corona—de plom, pintada amb purpurina—clavada al clatell.

Està asseguda i es mira a Sant Josep amb una certa llàstima.

Pensa:

—Pobre home!

Però està tranquila, tranquila del tot. La vara florida de l'espòs i l'Esperit Sant, no l'impressionen. Es veu que està acostumada als miracles.

L'INFANT JESUS

Per un caprici de l'escultor l'Infant Jesús és d'un major tamany que els seus pares i les demés figures que poblen el pessebre.

Per un caprici de l'escultor?

No, home! Bé s'havia de fer veure que havia vingut al món d'una manera excepcional!

L'ANGEL

L'Angel és l'anunci. Clavat en un tros de suro del sagrat estable, amb un núvol de fang als peus, unes ales de cartró i una tira de paper enganxada a les mans amb aigua cuit, diu:

—Vinguin, senyors, vinguin! Ja ha nascut el Redemptor! Ja el tenen aquí! Ara és una criatura i el poden adorar! Quan sigui grandet ja el crucificaran!

ELS TRES REIS

Els tres reis van vestits de reis de cartes. Malgrat els seus ropatges i l'anar a cavall—cosa que no fa tothom en els pessebres—, són homes senzills i simpàtics. Un xic illusos potser, un xic ingenus.

Per això es deixen guiar per una estrella de llauana.

L'HOME DEL BE

Aquest home va vestit a la manera dels pagesos de l'alta muntanya catalana. Serà un bon pagès de la Sèu d'Urgell que, dut per la seva devoció, ha anat a raure a Betlhem? Haurà vingut a peu? Perquè al pessebre no es veu rastre de cavalcadura.

Però, no. Això seria massa.

L'HOME DEL FEIX DE LLENYA

Aquest home porta un feix de llenya a la criatureta rescent nada. Sap que el foc és l'alegria dels pobres. I, com no té res més, porta un flam d'aquesta alegria al Fill de l'Home.

LLUÍS CAPDEVILA

—Ço pitjor que podia passar: no ha passat res.
—Tant com res...
—El que li dic: res... Ni la més petita revolució artística, ni la més petita revolució científica...
—Millor! Què en treurem de les revolucions, siguin de l'ordre que siguin? Les revolucions, fins les artístiques, no porten res de bo. Cregui'm a mi: pau, pau i sempre pau! Jo sóc un home de seny.
—Potser de massa seny.
—Mai se'n té massa d'això!
—Sí, és veritat: hi ha tanta gent que el perd...
—Millor que el perdin. Nosaltres ens aprofitarem de la seva pèrdua.
—I ara, a veure si serà veritat allò d'"any nou vida nova".
—No! Per l'amor de Déu, no! Que no ho sigui pas de veritat.
—Doncs, què vol?
—Que què vui? Escolti'm, que li diré a l'orella: "Any nou... vida vella"! Cregui'm a mi, que sóc home de seny!

Així parlaven l'altre dia dos dignes ciutadans de Barcelona: *El Somnia-truites* i *El Panxa-content*

VIRAI

LA FACULTAT DE MEDICINA A BARCELONA

Sembla que a la nostra Facultat de Medicina passen coses grosses, molt grosses. Sabeu el què és? Se'n va a terra l'edifici? Els professors no ensenyen bé les assignatures? S'abusa de les malaltes? Es cometen proves barbres als pacients? Hi han irregularitats econòmiques?... Oh, no! Res d'això. Passen coses molt més grosses, molt més recriminables.

Uns professors, diuen, tenen idees polítiques! Calculeu que és horrible! On s'és vist, tenir idees polítiques! Això no es pot tolerar!

S'ha ordenat una inspecció a la Facultat, encarregant-la a l'ex ministre Amali Gimeno. Perquè, si és veritat, tenir idees polítiques és un veritable crim.

ELS LLOGUERS

A més a més d'aquesta R. O., el govern ha publicat un altre R. D. sensacional. El que fa referència a lloguers.

Els propietaris poden estar satisfets. El resultat del Congrés Internacional de la Propietat Urbana ha estat que els propietaris són uns éssers sagrats i inviolables. Els hem de dur sota custòdia. Els drets dels propietaris són tan sagrats com ells. Poden apujar els lloguers tant com vulguin. Si volen, poden llogar una barraca infecta pel preu d'un miler de duros.

I ara surt aquest decret. No ens satisfà, ni molt menys. Però ens plau perquè significa que qualsevol pot dir als propietaris: "Sou uns farsants. Els vostres drets no són sagrats. S'han de subjectar a aquestes normes".

AQUEST NUMERO HA SIGUT VISAT PER
LA PREVIA CENSURA GOVERNATIVA

ANY NOU

Ara mateix ha caigut un estel:
aquest "ninou" que tot just piula.
De tan petit l'espanta el gel
i el vent gebrós que xiula.

Ha nascut mastegant grans de raim
i murmurant bones ventures
com una mena de gitanet suàlim
espellifat i bru. Té les carns dures
per a suportar els mals averanys
i les turtures que el temps al cor posa.
Més tard, farà florí en els tanys
un glop de sang i sol que es farà rosa.

Diu que enverinarà les sangs
i amb el puny clos farà mil gosadies,
i que farà sortir molts cabells blancs
a les testes impies.

Que així que arribin les calors
—com que l'anyada és plena de fatigues—
aixecarà el braç fort del segadors
i deixarà estirades les espigues.

Després replegarà la fruita
perquè és bon camperol,
i si li plau la lluita
també li plau el vi novell que és sol.

A la tarda prepararà la barca
que s'endú els vells a poc a poc;
vell i xaruc farà una vida parca,
prenent el sol o seient vora el foc.

I cantarà nades misterioses
de l'infant i l'ase i la mula i el bou,
i veurà caure entre ombres tenebroses
un altre estel que serà un altre any nou.

SALVADOR PERARNAU

ESPURNES

El Nadal del vell cotxer

Els focus elèctrics relluïen en l'asfalt del passeig
ciudadà, brunyit per l'aigua de la pluja finíssima,
el tossut xim-xim de la qual continuava perfidiós
en les altes hores de la vetlla nadalenca. Entre la corrua
d'automòbils aturats davant del vestíbul dels teatres en-
clavats en l'ampla via, discrepa bon xic el vehicle que me-
nava en Bartomeu, el vell cotxer.

Els xòfers de la parada li gastaven quiscuna broma,
segurs de la bonhomia del vell:

—Encara rutillem an aquestes hores, Tomeu?

—Si us plau per força, minyó...

—Es millor que correu de nits, tanmateix.

—I això?

—Perquè amb la fosca, és més més passador aquest...
carretó...

—Calla, calla, ximplet; què saps de la vida? Potser es-
taràs més atrotinat tu, quan hagis rutilat tants anys com
jo... suposant que hi arribis!

El diàleg fou interromput per la sortida dels teatres:

—Lliure!

—Auto!

—Cotxe, cotxe! Vol pujar, senyoret?

Els taxis anaren desfilant, i en Tomeu, cansat d'esperar parroquians que no venien, decidí anar-se'n a retirar.

El vell cotxer fou envaït de pregona tristesa, sentint com mai la decadència del seu ofici, la derrota del darrer cotxe.

—Tants i tants anys d'aguantar xàfecs i soleiades, acaben amb un hom—pensava el vell Tomeu, tot fent via cap a la cotxera—, i tot per menjar un trist plat de sopes, vatua-n'ell!

I clar, com que el guany cada cop és més minso, l'amo es torna reganyós, rondinaire...

—Aquests automòbils en tenen la culpa, reïra! Què hi puc fer jo, si la gent prefereix els taxis als "cotxus"?... Ben diferent d'anys enrera, llavors si que l'ofici donava per viure, que ara rai!...

El cavall relliscà en el sòl llefiscós.

—Ep, "Diamante"! Ja et flauegen les potes? Em penso, perxò, que la meva vida bé deu haver servit de quelcom; ben cert que si no hi haguessin cotxers, els rics no podrien pas anar en cotxe... Xóoo! Ja hi tornem, "Diamante"? T'has fet vell com jo; els anys no passen en va.

... ..

D'un "music-hall" sortí un grup de joves elegants, rient i tabolejant:

—Nois, cap on anem?—inquirí un.

—L'Eduard té la paraula; ell porta el timó!

—Em sembla que amb aquest patró, naufragarem—exclamà un altre, signant al més eixelabrat.

—Calleu, poca sol... sol... tes!—féu l'alludit tambalejant-se—; jo... jo... tinc experiència, i sé prou el que ens con... vé...

—Bé, home, bé—chorejaren els companys amb grans riallades.

L'Eduard continuà:

—I necessito amb urgència un sofà, una "cocotte" i una ampolla de Moët...

—Més del que t'has begut?

—I tot això i molt més es troba a casa la "Lulú", apa, que fa fred! Aquí tinc el meu Overland; ja menaré jo.

La colla dels exquisidament inútils pujà a l'auto de l'Eduard; aquest agafà el volant i engegà el vehicle boja-ment, carrer enllà.

Mentrestant en Tomeu, mullat fins als ossos, menava xano-xano cap a retirar, atuit, ple de fred, de vellesa i de tristor, que amb prou feines si podia aguantar les regnes...

I, de sobte, esdevé la brutal fatalitat:

En el moment de passar pel davant del carrer transversal, baixà rabent l'auto dels jueguistes, clavant tan barbregada al cotxe, que el vell cotxer fou llençat del pescant, anant a petar cruelment de cap al caire de la vorera; l'auto fugí com un llamp carrer enllà, restant el malaurat Tomeu caigut en terra, amb el crani esberlat.

Estava mort.

Quan, més tard, arribà l'Ambulància trobà el cadàver del vell cotxer en mig d'un toll d'aigua, brut de fang i amb els dits estranyament agarrotats, com si encara menessin unes regnes invisibles, mentre el pobre "Diamante" es debatia llastimosament entre el garbuix dels guarniments...

I les pedres del carrer foren santificades amb la sang de l'heroi anònim, que com un veritable heroi sucumbí d'una ferida al front.

... ..

A l'endemà el sol esbargí les boires, fent un dia esplendorós; les gotes d'aigua suspeses en les fulles dels arbres ciudadans, relluïen al bes de l'Astre, bastint damunt la urbs, un dossier diamantí. La ciutat es disposava a celebrar la diada de Nadal amb màxima intensitat; viandes suculents, vins exquisits, regals, animació vertiginosa, goig de viure...

Del passat accident no se'n recordà ningú: era un fet tan vulgar!

Es a dir, ningú en absolut, no.

LA GRAN NOTICIA

El recordà per sempre més una pobra velleta sumida en el més greu desampar: la vídua del cotxer.

Ah, la premsa també. La premsa diària té el deure ineludible d'assabentar al públic, amb tota veracitat, de ço que ocorri en la urbs; i, en conseqüència, els diaris publicaren unes lacòniques ratlles, redactades així:

"En la vetlla de Nadal toparen un cotxe de punt i un auto en el solitari indret del passeig X, a altes hores de la nit. La col·lisió d'ambdós vehicles ocasionà la mort del cotxer, per traumatisme cranià. De la topada en fou causant el vell cotxer, el qual estava completament embriac. El cadàver fou traslladat, etc...."

JOAN BAGÓ

El dia 8 tornarem a tenir L'Esquella

El dia 8 d'aquest mes "L'Esquella de la Torratxa" tornarà a estar entre nosaltres. "L'Esquella de la Torratxa" ha sofert una malaltia important i, després, ha calgut que anés a passar la convalescència a fora, a respirar bons aires. Ara ja està del tot restablerta. Ha anunciat que el dia 8 tornaria a Barcelona i a Catalunya.

"L'Esquella de la Torratxa" torna bona i sana i, si és possible, més forta que mai. Divendres que ve la veureu i us convencereu de què no us enganyem.

"L'Esquella de la Torratxa" es passejarà majestuosament, triomfalment, per les nostres Rambles, per les barriades obreres; anirà també per tot Catalunya, des del més petit poble a la més senyorial ciutat.

Nosaltres, avui, saludem la restablerta "Esquella", la nostra companya de penes, fadigues i alegries. La tristesa que sentíem quan la vèiem malalta—per més que sabíem que no podia morir—s'ha convertit en satisfacció en comunicar-nos que el dia 8 tornarà. Benvinguda, amiga del cor!

—Ara va bé! Ja l'enyorava, jo! I vostès també, veritat?

El temps de les coses típiques

A Barcelona hi han coses ben típiques. Però, n'hi han que són típiques per tota la ciutat i altres només per determinats sectors de la ciutat. Entre aquestes trobem, per no citar-ne més, els Tres Tombs, Sant Medí, les festes majors de Gràcia i de la Barceloneta, Santa Creu. Però les més importants són les típiques per tothom.

Barcelona, com tot Catalunya, és un poble amant de les festes. Serà potser perquè som un poble de treballadors, millor dit, de gent que ens creiem treballadors. Sigui pel que es vulgui, el cert és que per qualsevol motiu, ho aprofitem tot per a fer una festa. S'ha de celebrar el sant patró del poble, doncs, vinguen ballarugues. S'ha de commemorar la matança d'infants per Herodes, celebrem-ho alegrement, enganyant a tothom. S'ha de celebrar el naixement de Jesús de Nazareth, que nasqué ple de misèria en un establia, doncs, celebrem-ho menjant forsa, menjant fins a haver-nos de descordar els pantalons.

Fixeu-vos que el temps de les festes típiques generals és ara. Gairebé totes aquestes festes són en pocs dies de diferència. Llevat del dur coronas als morts, el dia dels Morts, les dues Pasqües i Dijous i Divendres Sant, totes les altres festes passen durant deu o dotze dies. Nadal, els Innocents, Cap d'Any i Reis. Quatre festes, de les vuit típiques per tothom que hi han a l'any, en pocs dies. Això ho troben malament. Trobem que se'ns hauria de deixar descansar un xic. D'aquestes quatre festes, una hauria d'ésser en una altra època. I diem una, perquè els Innocents ja és una cosa típica de distint gènere, sinó diríem Reis. Proponem al govern—en un nou règim, en un règim absolutament triomfador, tot és possible—que traslladi el Cap d'Any en un altre mes. Per exemple, l'any podria començar el dia 1 d'agost, que és ben separat de totes les altres festes.

L'art en les figures de pessebre

Les figures de pessebre, aquestes modestíssimes figuretes que els infants fan servir per a jugar, tenen també el seu art. No totes, és clar. Ni la majoria. Són les més poques les que són petites obres d'art. Però hi han figures de pessebre que són veritables obres d'art.

Aquells homes humils que duen l'art a les entranyes i que mai se n'han adonat, fan sempre ofici acostat a l'art. Ells no saben que els escolleixen perquè s'acosten al seu temperament. Es creuen que és el seu fat per aquell ofici, com en podrien fer qualsevol altre a fi de guanyar diners. Aquests homes humils esculpeixen les figuretes de pessebre sense cap amor, no hi veuen res més que el materialisme que els ha de donar el pa del dia quan les exposi en la barraca. I a les seves mans s'hi posa l'ànima i, inconscientment, esculpeix veritables petites obres d'art.

Recorreu un dia les parades de les fires i, no gaires, trobareu magnífiques figures, que si fossin signades per un artista tindrien la seva valor.

Avui, doncs, nosaltres, des del nostre democràtic periòdic, rendim homenatge a aquests artistes ignorats de tothom i d'ells mateixos.

PER A NO MANCAR A LA TRADICIO

—Peró, no t'havien prohibit el vi?

—Sí, però no pas amb píldores.

La minyona excel·lent

A l'ermita de la bella muntanya Mont-Gris, un dia, sobtadament, s'hi presentaren colles i més colles. A l'hora de dinar eren dues centes persones a taula.

Els arrendataris de l'ermita no estaven acostumats a tant de tràngol i es veieren en un embull per a poder servir els clients. Acordaren fer un dinar de compromís per a sortir-se del pas.

S'assentaren a taula i esperaren. Vingué la minyona duent en una safata un sol ou passat per aigua.

Els comensals s'indignaren. Allò era una presa de pèl! La minyona s'explicà:

—La mestressa m'ha dit: "Fés un ou per tothom". Jo, doncs, senyorets, no he fet més que complir el que m'han manat.

LES INNOCENTADES

Han passat els Innocents i s'han fet les acostumades innocentades. Evidentment, han estat tan innocents com sempre. La llufa pels carrers; carregar els aelers a algú; enviar presents d'enganyifa; enredar les criades; funcions de prendre el pèl al públic a diversos teatres; alguna broma de mal gènere feta per bordegassos mal educats; cartes d'amor falses; citar a algú per a riure's d'ell des d'un

recó, etc. etc. Això són els Innocents. Creiem que el rei Herodes ho va fer millor, si més no, va fer una inocentada en serio, i ja se sap que la veritable broma és la que es fa seriosament.

No ens queixem. No podríem pas. Trobem que la diada del Innocents està molt bé, molt rebé. Un dia o altre les persones incapaces de fer broma n'han de fer. Per això se'ls ha reservat aquest dia de l'any.

Les innocentades, ara, ja són com una cosa arrelada a la nostra manera d'ésser. Si no poguéssim fer innocentades mai, trobaríem la vida més avorrida. Perquè, indubtablement, les innocentades han d'ésser coses poca-soltes. Per fer bromes que no siguin poca-solta es necessita un cert talent, i els que el tenen, tant els fa un dia com l'altre per les seves bromes. La característica de les innocentades, precisament, és mirar prim, esperar un dia determinat per a fer-les. Cada any són igual, cada any es repeteixen les innocentades. No hi fa res. Cada any vénen de nou i es troben noves. Ja se sap que les innocentades han d'ésser així. Si no fossin poca-soltes i sempre igual, ja no serien innocentades.

Troblem, però, que la millor que s'ha fet aquest any és la d'aquell senyor que, sense més ni més, perquè sí, no més per fer una innocentada original i nova, s'ha suïcidat. Si més no, està més en caràcter amb el motiu que ha originat la diada.

FELICITACIONES QUE POTSER ENS PORTARAN EL MILLOR DIA

L'urbà, el carterista, la dispesera, la telefonista,
el futbolista i la etcètera.

MOLTS TORRONS I POQUES NEULES

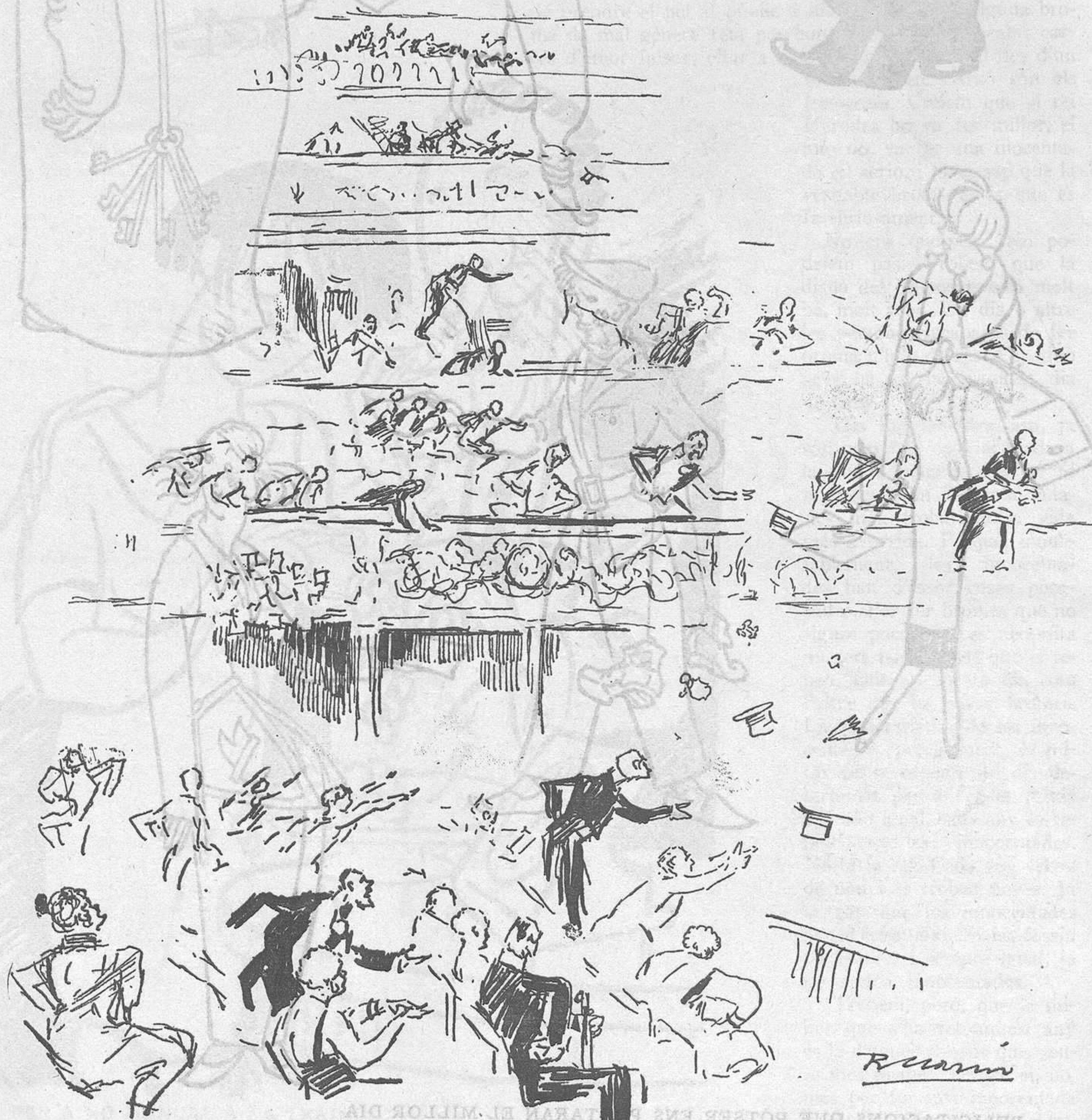
Artísticament parlant, per aqueixes festes de Nadal i de Cap d'Any els nostres pintors ens han ofert torrons fins per a tots els gustos. Si comencem la ruta per les "Galerías Layetanas", ens trobem amb la col·lecció de marines mediterrànies, fetes per en Cabanyes, que és un mariner de socarrel i que em semblen tan bones com els torrons d'Alacant, i fins els de Xixona, els quals frueixen de justa nomenada. I és perquè en Cabanyes usa un material de bona mena, que li permet pastar coses tan fermes i sentides com *Sol rogenic*, *Mal temps*.

Les pintures i els aiguafortos de l'Estrany resulten valents, si bé una mica durs com els torrons de crocant, però tenen un gust tan bo que es roseguen amb pler, so-

bretot les impressions de color, fetes en un dir Jesús!, que és la paraula més apropiada a les darreries de l'any. Jo no sé si l'Estrany, quan pinta, la processó li va per dintre, però aquella que ha mapat anant per fora, camps a través, em sembla de primera de primera. Dels aiguafortos, no en parlem; com sempre constitueixen l'especialitat de la casa, vull dir, d'aquest simpàtic artista.

Els torrons casolans de neu i d'Agramunt també tenen representació a les "Layetanas", i molt ensopegada per cert, amb les pintures ben nostres d'en Vila-Puig, un pastisser, ai! un pintor forà que porta més empenta de ço que sembla; es tracta d'un paisatgista de casa que té bona vista i li agrada posar les coses al seu lloc. Parlin, sinó, pel seu autor, *Paisatge de Mura* i *Pla dels roures*, així com aquell safaretx on l'aigua hi belluga talment.

Com que són els d'ara dies de xampany i de licors fins, en O. Egill, que és una mena d'orfebre del vidre, ha guarnit uns aparadors amb platets, gerros, gots i copes de vidrieria decorada d'esmalts, on no hi ha més que mirar. Naturalment, es tracta d'un dels artistes més mirats en el seu ram!

"CANTE JONDO" AL "LICEO"

El públic al final de les "Granadinas", d'en Fleta

A cà'n Guillerme Llibre, què dic ara, a l'“Estudio Areñas”, tres artistes dels que pinten amb guants hi han posat parada de torrons fins, de “yema”, que vol dir rovell d'ou; de massapà, que no n'hi ha gota, i de crema cremada.

Els de rovell d'ou són obra d'en Martí Garcés, i estan demanant un taula *com il faut*; els de massapà, tots guar-nits de flors exquisides, pertanyen a en Zunzarren, mes-tre en fer coses *caies*, i els de crema, al pintor Xiró, qui no sol exposar gaire, i això que treballa fi el paisatge. També en Puig Perucho hi té unes quantes teles de Con-centaina, o bé sia d'aquell *poble* que és seu i de ningú més.

En Laureà Bonet, que és un *Conreador de les Arts* com el seu cognom, també exposa la seva torronada pic-tòrica, generalment deixada al punt; *Cap al tard* i *Con-trallum* són teles de pes, i el bodegó *Flors Mortes* ens fa l'efecte d'una magnífica serp de *Toledo*, que és un men-jar de senyor.

Als “Establiments Maragall” *vulgus* “Sala Parés”, hi

ha la parada de torrons d'arts per a tots els gustos, sortits de les mans d'en Ricard Opisso, el dibuixant més barce-loní i més *sandunguero* que tenim.

Davant d'aquells dibuixos correctes, distingits i plens de picardia casolana, cal riure per dintre i treure's el barret, encara que es vagi en *El tramvia de la una* o bé un hom es trobi a *La rua del Passeig de Gràcia*. Res, que l'Opisso és un ninotaire que sap fer *posar* les dones com ell vol: oh, i els homes també!

Ara, quan pinta... quan pinta ho fa encara millor. Per la meua part jo prefereixo el seu *Carretó de cafè amb llet*, a molts quadros d'upa del Museu.

Ai, aquelles xicotetes revingudes i accidentades de l'Opisso! flonges i dolces com el torró de natilla, quina salivera fan...

Parlem ara de les neules?

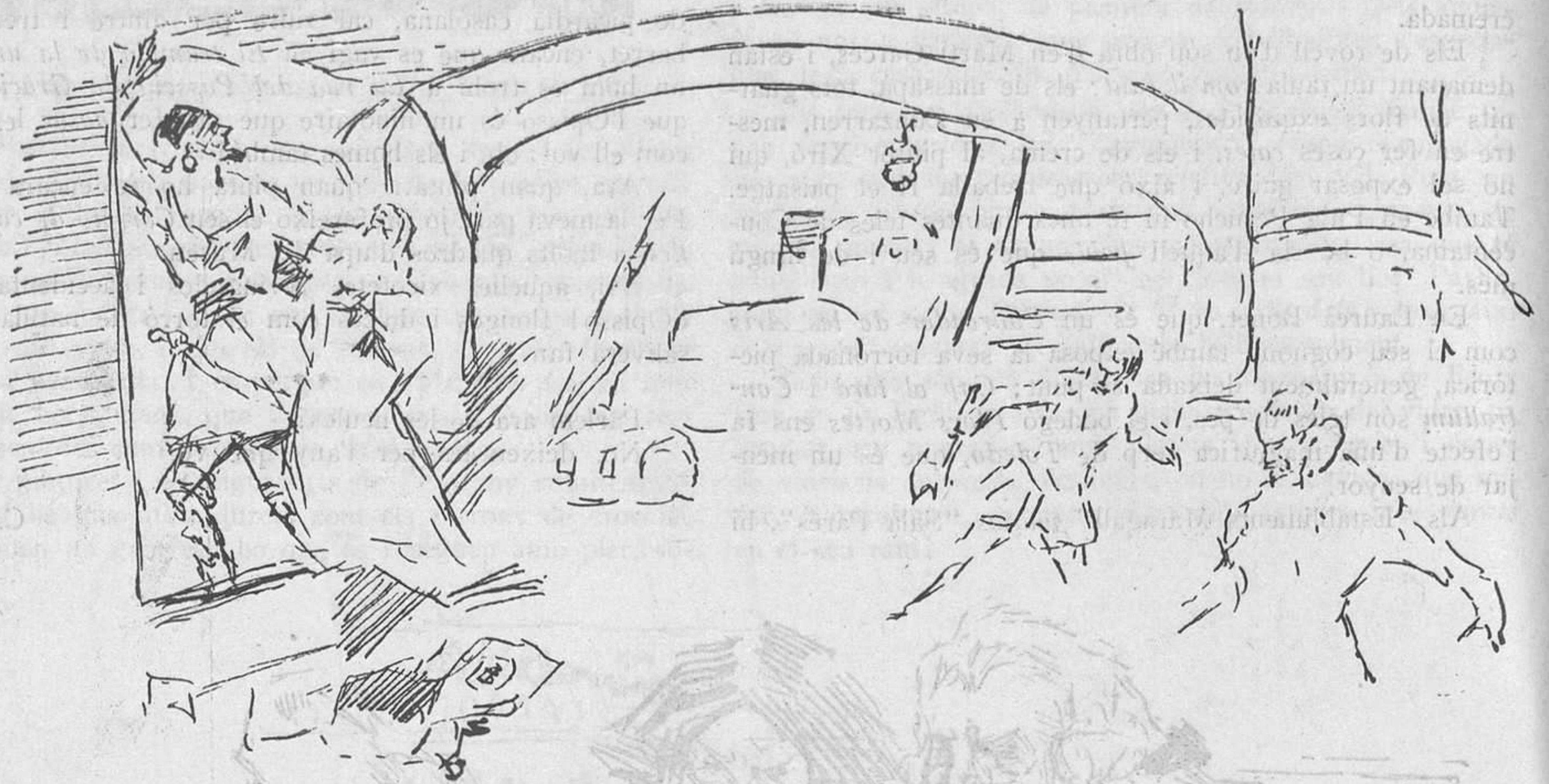
No, deixem-les per l'any que vé.

C. ARBÓ

JUSTICIA CATALANA

Condemnem a Goya, Velàzquez i Tizià a ésser enderrocats dels seus monuments per haver pintat do-nes massa lleugeres de roba.

Ruani

DOS GLORIES DEL TEATRE CATALA

"Mar i Cel" i "L'alegria que passa"

Condempnat a Gona Valldemor i Tria a favor
 enderrocats dels seus monuments per haver parlat de
 nes masses fiengeres de toba.

BARCELONA VISTA PER EN RICARD MARIN

TEATRES

LICEO

Al "Liceo" s'ha reestrenat l'obra de Rossini, "Guillem Tell", que podem considerar, no obstant, com una estrena. Feia trenta dos anys que no s'havia representat, i llavors es representà un sol cop i encara no s'acabà: fou la tràgica de la bomba.

L'obra fou interpretada per Sullivan, el qual donà un cop més una mostra del seu art magnífic. Els restants cantants, Spani, Segura-Tallien, Masini-Pieralli, també molt bé. La presentació, bona.

Ricard Marin

QUESTIONARI IMPORTANT

—Quin ball li agrada més, el "shimmy" o la sardana?

—Home, per a divertir-me, el "shimmy"; la sardana per a emocionar-m'hi.

Les torres de la Catedral

La setmana passada es representaren dues obres grans de debò, com totes les russes. Foren "El bruixot immortal" de Rimsky-Korsakoff i "La fira de Sorotxintzy" de Mussorgsky, estrenades amb l'èxit merescut la temporada passada. Enguany, les dues obres han tingut la mateixa bona acollida que el passat. Tota l'alegria i l'humor de Rimsky-Korsakoff en el "Tsar Saltan", en "El bruixot immortal" és tenebror. Però la música és igualment excellent en ambdues obres. Tampoc hem de parlar de la interpretació, excellent, puix que ha estat cantada pels mateixos artistes que l'any passat.

Igualment hem de dir de "La fira de Sorotxintzy", la qual és una meravella musical. Tota l'alegria, bullici, gat-zara, humor, comicitat, que es troben en una fira, hi és interpretat per la música de Mussorgsky.

El mestre Coates dirigí amb la seva maestria l'orquestra.

Finalment, es tornà a presentar l'"Aída", aquest cop cantada per Sullivan. No hem d'establir comparacions enutjoses entre ell i Fleta. Tothom sap quin gran artista és Sullivan i, en canvi, com Fleta és molt i molt inferior.

ROMEA

Per a la funció d'Innocents en Joaquim Montero ha donat al públic d'aquest teatre la revista "Nyigui-Nyogui". "Nyigui-Nyogui" és quelcom més que una funció d'Innocents. "Nyigui-Nyogui" és la caricatura—una caricatura graciosíssima—de la revista, aquest gènere mal traduït del francès que ha envaït els nostres escenaris. Però val a dir que "Nyigui-Nyogui" no pretén ésser altra cosa que la caricatura de la revista.

Per aquesta mena d'obres té en Joaquim Montero una agilitat i un enginy difícilment igualables.

La interpretació molt bé, molt justa, i sense pretensions com ha d'ésser en obres com "Nyigui-Nyogui". Perquè s'ha

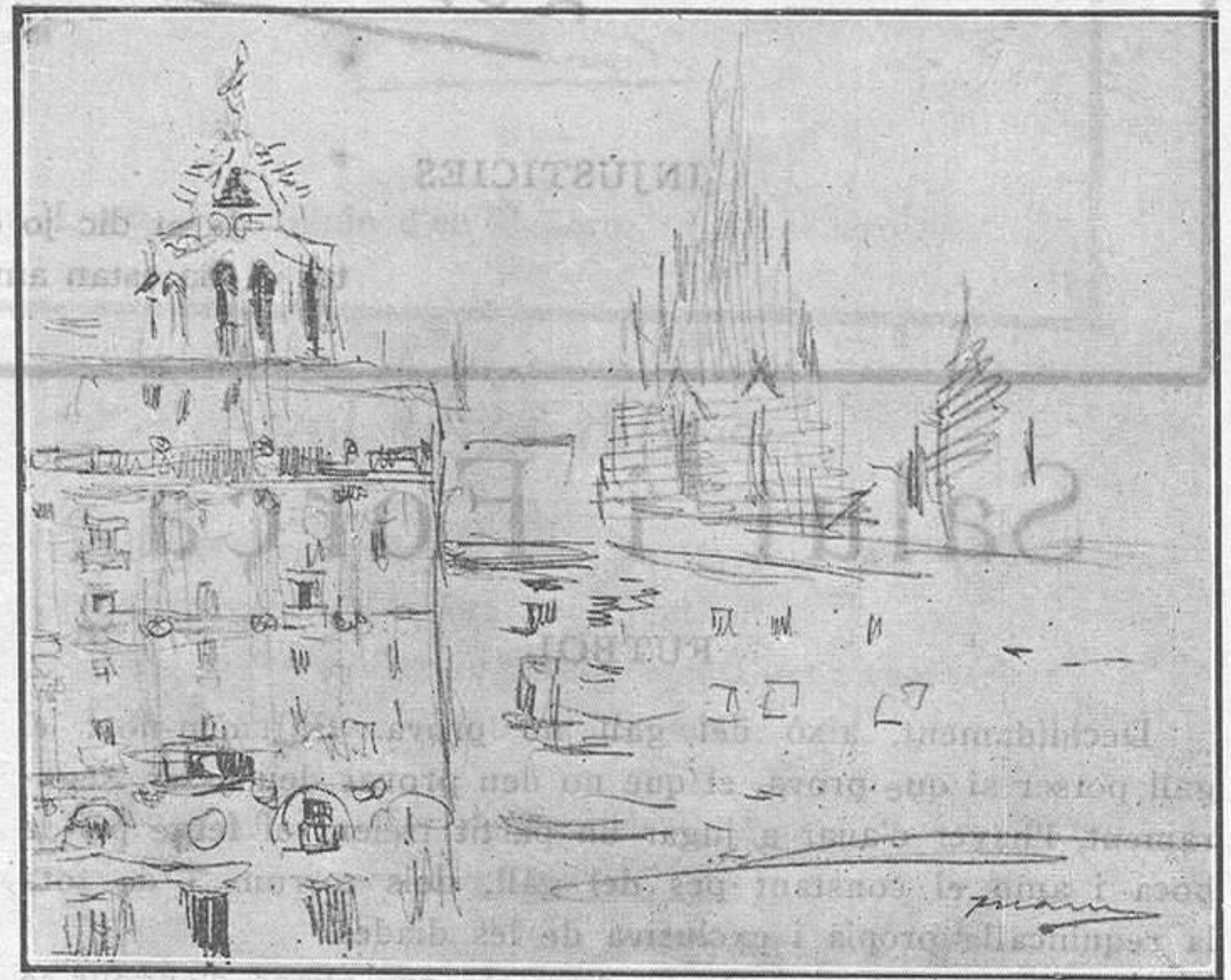
BARCELONA VISTA PER EN RICARD MARIN

Santa Agueda

A la Plaça del Rei

Les torres de la Catedral, vistes des de la Reforma

de tenir en compte que sortir a fer "Nyigui-Nyogui" no és sortir a fer l'"Hamlet".

GOYA

Berta Singermann ha donat en aquest teatre quatre recitals de poesies. Berta Singermann venia de Madrid precedida de gran fama. Cal dir en justícia que aquesta fama era justa. Berta Singermann és una gran artista. Diu els versos d'una manera meravellosa i amb una veu meravellosa. A Espanya, llàstimosament, no tenim cap actor, ni cap actriu, que recitin com Berta Singermann. Té, ademés, una perfecta eurítmica de gest—que tampoc té la nostra gent de teatre—, mesurada per un

hietarisme que s'adiu molt amb el genere de Berta Singermann. Doncs, com s'explica que Berta Singermann no hagi obtingut a Barcelona, ciutat culta—culta malgrat algunes senyoretetes de la nostra llàstimososa psude aristocràcia que riuen i fan broma des de les llotges—, l'èxit obtingut a Madrid? Perquè el senyor "Eugeni d'Ors", que és un pobre senyor, va dedicar a Berta Singermann uns articles arrebatats en el "Nuevo Mundo", de Madrid i en un diari de Barcelona, que no cal anomenar. El Pantarca, que està un xic empeltat d'"americano", s'hi va tornar boig amb Berta Singermann. I Berta Singermann és una artista molt notable, molt distingida, però que no fa tornar boig a ningú.

Bob

Salut i Força

FUTBOL

Decididament, això del gall no prova. Entenem-nos: el gall potser sí que prova, el que no deu provar deu ésser, segurament, l'haver d'anar a jugar un partit treient el fetge per la boca i amb el constant pes del gall, dels torrons i de tota la requincalla pròpia i exclusiva de les diades.

Res prova tant com el que diem, és que abans d'engolir-se el pollastre la cosa va anar com una seda; el "Barcelona" guanyava als vienesos d'una manera fulminant per 2 a 0. Mireu si va jugar bé el "Barcelona" en aquest partit, que tot el públic estava al seu favor. Val a dir, però, el fet de què aquest partit fos el de la reobertura del "Barcelona", va ésser un gran bé per a l'aficionat barcelonista, que li obrí el cor a una esperança...

Però, fillets, quan un home va amb el pap ple, no hi ha qui el faci treballar. Això per un cantó, però si les dona per excitar els ànims, llavors sí que estem perduts. Sinó, veieu el que passà al camp de l'"Europa" entre aquests i els de l'"Espanyol"; no hi van haver prou camilles per a socórrer als nombrosos lesionats de la lluita: una commoció cerebral, un genoll desfet i sis o set inutilitzats per breus moments. Davant d'una cosa semblant, hom ja s'imagina com serà el fut-

bol a l'esdevenidor; quan menys podem assegurar que la Creu Roja no hi mancarà per a fer servei actiu.

En canvi, el "Barcelona" s'ho prengué al revés; amb calma, molta calma, tanta, que anava dient, aneu fent, aneu fent, que nosaltres no estem per orgues i, és clar, els "goals" anaven entrant i els bons barcelonistes s'anaven desesperant i amb raó, perquè només de pensar que un partit com el de diumenge, que s'havia de guanyar i es va perdre, n'hi ha per tirar-ho tot al foc i encara ens quedariem curts.

Ja fem bé nosaltres de no volguer-nos-ho prendre a la valenta. Altrament, no sabem pas com acabariem.

NATACIO

Ja us dic jo, que això de prendre banys en aquesta època n'hi ha per fer riure; si no ho haguéssim vist no ens ho hauríem cregut.

Els pobres nedadors que es varen allistar al Campionat d'hivern, amb tota seguretat que en topar amb aquella aigua tan "fresqueta" no les devien tenir totes.

Sort varen tenir que després d'aquest bany, no pas gaire agradable, varen poguer anar a tirar-se a l'aigua calenta de la piscina del "Barcelona" per a poderse retornar.

Cal dir, però, que enguany han estat uns trumfos"; volem dir que ho fou Pinillo, que aconseguí millorar com mai s'hau-

Homenatge a Santiago Rusiñol

DIA 10 DE GENER DE 1926

APLEC A LA VILA DE SITGES

Ofrena de Catalunya a Santiago Rusiñol

Visita al «CAU FERRAT»

Dinar al GRAN HOTEL-SUBUR

Tren especial d'anada i tornada :: Sortida a les 11'30 matí :: Tornada a les 5'30

Venda de tickets a l'AGENCIA DE VIATGES MARSANS, Rambla de Canaletes, 2 i 4

Preu: 25 pessetes

Es tanca l'inscripció el dia 7 de gener

Un elogi a l'agulla d'estendre la roba

Així com es fan elogis plens d'excel·lents qualificatius, adjectius i ditirambes a savis doctors, a talentuts astròlegs, a celebrats literats, a bons polítics, a déus mitològics, a *fulanita* de qual, o *sutanita* de la qual, filla d'uns marquesos o d'uns barons; a àgils futbolistes, a ineptes *toreros*, a nullitats regidoresques, a... una dona pública, també en són mereixedors certs objectes que dins la vida domèstica tenen una utilitat indiscutible i única.

L'agulla d'estendre la roba entra en aquesta distinció. No hi han prous "molts", "grans" i "alts" adjectius que no siguin petits al costat de les moltes condicions, utilitats, simplexes i senzilleses que fan gala en aquest modest i demòcrata objecte.

Què seria de la mare higiene si no fossin les simpàtiques agulles de fusta? Estaríem condemnats a portar perpetuament el calçotets bruts i els mitjons incrustats de suor. Els hi som deudors d'una part de nostra existència; així ho diu l'adagi: "La netedat és mitja vida".

Estrenaríem una prenda de roba i no la deixariem fins que de bruta i estripada, el pudor i la moralitat ens hi obligarien. Sols els milionaris podrien disfrutar del goig que hom experimenta quan ens canviem la roba interior. Ells, els arximilionaris, els Rothschilds, els Rockefellers, els reis del dòlar i tota aqueixa casta de gent que els hi diuen rics, podrien mudar-se dos cops a la setmana la samarreta, la camisa i els calçotets. Els fabricants de panyos i teixits serien els infalibles redemptors, els savis protectors de la pukritud. La plebs i la burgesia estarien separades i inconfundibles per la balla que avui en dia és la solució de la vida física. Les confusions serien rares; bastaria sols acostar-se al confundible i amb el pretext de demanar-li fcc per la cigarreta, obrir les finestres olfatis de bat a bat. El tuf deletaria a molts que avui passen per acabalats industrial; i no són més que el modest escriptor o dependent d'adroguer que cobra el mesquí sou de quaranta durus al mes.

La tuberculosi s'apoderaria de tots els organismes humans. Tothom creixeria com una planta mal regada, raquítics, secs, esquirfits, malfets, amb la pell i l'os, grocs com la pell d'una llimona madura i amb uns ulls fondos com coves minúscules que a dins hi brilla una papa de llum. Els éssers robustos i grassos abundarien tan poc, que es podrien comptar amb els dits. Per molts, pesar cent quilos seria un mite i pesar-ne cent cinquanta, o dos cents,

una bòfia, una aixecada de camisa amb totes les de la llei. Fins algun savi tocat de l'ala s'empescaria i s'atrèveria a predicar la doctrina de què en temps remotíssims, quan hi hagueren els primers homes, gaudien de tenir un abdomen inflat com una bomba o com el ventre d'una partera. O posar de relleu, i com exemple i mostra, an en Bac, el rei del vi, amb sa panxa bimbada com un bocoi ple de vi de Vilafranca i amb sos pits caiguts, de tan plens. Mes, tot això no deixaria d'ésser purament un tros de falla.

Les agulles d'estendre la roba penjades en el filferro estenedor, semblen un estol uniformat i disciplinat de soldats quadrats militarment. Quan són noves, la blancor de son rostre de fusta ordinària ens fa l'efecte que són les tecles de marfil d'un piano que rauen suspeses en l'*alambre*. Per ses esclertes, deixen traspuar trossos rectilinis de cel blau; semblen talment les provatures d'unes pinzellades geomètriques fetes amb blau de Prússia.

Si es fa trontollar el filferro o la corda, dansen desconjuntivament a l'ensem que harmònicament. Són pèndols de força dismutiva. El ritme es quasi una circumferència al començar; finint en unes petites convulsions, es gronxen dolçament, perden tot son dinamisme i resten altra volta fermes com una estaca. De vegades el bufarut que xiula, com una nota de flauta, els hi fa fer la volta completa, giravoltant com les campanes d'una església.

De menuts ens recorden les belles joguines que fèiem amb els pals i la ballesta de les agulles d'estendre la roba. La més apreciable era un llença projectils—grans de blat de moro, mongetes seques o bolets de paper mastegat. Es el croquis de les màquines llença-rocs que usaven en els temps prehistòrics. Més d'una vegada havíem fet blanc a la cara del mestre "tites" o romput les bombetes elèctriques. Eren aparells guerrers de gran eficàcia, de tret segur i de pocs requisits, sense punts de mira ni senyala distàncies.

Són les agulles de fusta fecundidores de belles notes pintoresques. Un terrat o una eixida plena de roba estesa, és una sublim manifestació poètica: els enagos blaus o vermells, els pantalons caqui, les camises policròmiques, la blancor de les peces de roba interior, els mitjons bruns, les mitges de les dones de colors abigarrats contitueixen una admirable suggestió de verds. De lluny, les peces blanques semblen manyocs de nata i d'aprop pantalles cinematogràfiques. Algú, mirant-s'ho pel cantó negre, per la part material, dirà que estic guillat, que sóc un malalt del romanticisme imperant. Però, aquí va una mostra:

Un vastíssim camp amb ses teranyines fetes amb els pals i les cordes d'estendre la roba, els pardals que van a emmaromar-se als filferros, les herbes mig crescudes, arrastrades damunt la superfície, els coves atapeïts de tota classe d'indumentàries caragolades i humides, amb el picador jaient damunt, regalant d'aigua, la dona amb les mànegues arremangades, les faldilles asacsonades fins a genoll, servint de cau a les agulles, amb el cabells desordenats pel vent i humitejats pels esquitxos de l'aigua, les mans blanquíssimes i estovades per l'hidrògen, amb el gos al darrera que fa rotejar la cua de goig i amb el pèl empatat de líquid olfateja ací i allí. A la dreta, un rierol d'aigua claríssima, amb una passera de fusta cada deu passes, ens fa suggerir el riu del pessebre anyal, fet amb el paper de plata que serveix per a embolicar les teules de xocolata i els arbres minúsculs que no són més que petits esqueixos d'una branqueta de bruc. A les ribes i paralellament unes corves com cues inacabables fetes de pells i arbres blancs, donen a dojo ombres suavíssimes que conviden de bona gana a una dormida. Tot, és la verdor característica i unificada de la natura. Allò, posat dins d'un marc, és un paisatge d'inapreciable valor artístic. Enclou quanta i quanta poesia! quanta i quanta harmonia vegetal! i quanta i quanta puresa espiritual! Es el signe ben marcat, i és demostrat que uns pals, unes cordes, uns llençols, un tros de cel, un riu, uns arbres, una dona de cos esvelt i perfecte, com una dàlia esplendorosa, com una rosa eternament colorida, com un clavell jamai desfullable, o com un pom format per les

AUGURIS

—Diu que aquest any, com que hi hauran pocs quartets, haurem d'anar molt curtes.

—Encara més?

flors més oloroses, més subtils, més fragants, més multicolors, més airoses...

Ara, donem un tomb al full i, amb permís dels lectors, hi barrejarem un xic de prosa satírica i una petita dosis d'ironia.

Hom considera la utilitat de les agulles de fusta sols per estendre la roba o bé per unir diaris i periòdics en un quiosc de la Rambla o en un de la Bordeta. I no s'ha estudiat una qualitat que les fa mereixedores i acreedores d'un gros respecte com a mida que podria ésser contra la insalubritat ciutadana.

L'agulla d'estendre la roba, apresonant lleugerament els balcons nassals, obstrueix l'entrada dels gassos infecciosos, perniciosos i asfixiants que despedeixen els munts d'escombraries, les clavegueres, les cases, la impudor de certs homes elegantment vestits amb trajos i pobrement lluïts d'una bona capacitat mental, i certes dones, dissimuladament prostituïdes, viciades en un ambient de luxe i mancades de tot afany al treball domèstic i casolà.

Les nostres elogiades són humils i presoneres d'una docilitat d'objecte inanimat. Obeeixen a la força i a l'enginy de l'home com un esclau al mercader, com una ovella al mandró del pastor, com una euga a les brides i reganys del carreter.

Vosaltres no us podeu insurreccionar, desobeir, rebel·lar-se, sublevar-se insofegar-se, insubordinar-se contra les ires dels humans, contra els mals tractes, les malediscències de quatre bèsties que tenen boca per a menjar, ulls per a veure, mans i múscles per a defensar-se, cames per a fugir i cervell per a portar-se a si mateixes el mal viure. Esteu

condemnades a ésser perennalment, incògnicament, vitaliciament dos esqueixos de fusta de la més ordinària i una ballesta feta amb el metall més despreciat i tarat. Vostres planys, dolors i angoixes són desoides per nosaltres. No entenem vostre llenguatge i us deixem sofrir miserablement.

Els ésser animats estem desposseïts de pietat. No tenim perdó de Déu!

FENICEX

Ja ha passat Nadal

Sembla que era ahir que dèiem que ens preparàvem per a menjar el gall de Nadal, i ja fa una setmana. Com passa el temps! Ens fem vells i no ens en adonem! Ja tenim una setmana més! I d'aquí quatre dies haurem de parlar del Nadal de l'any vinent. Què hi farem si el món és així?

Ens ha provat Nadal, a fe. Vàrem menjar un gall excellent que treguérem en una rifa que feia un senyor viu. Tant se'ns endóna que aquests senyors visquin d'això. El cert és que nosaltres hem estat més vius que ells i ens hem endut el gall d'indi. Era suculent. Sinó que ens el vàrem haver de menjar entre tots els redactors i les respectives i en vàrem tenir una mossegada cada u. Més val això que res, al capdavant.

De neules no en vàrem haver de comprar perquè ja en som prou tots els catalans.

Els torrons ens els vàrem fer a casa.

I en quant al xampany, cregueu que el vi de taula amb una mica de bicarbonat fa el mateix efecte.

El cert és que vàrem fer un excellent Nadal. I encara ens va quedar una mica de gall per l'arròs que ens vàrem menjar per Sant Esteve.

Pitjor ens ho haguérem pogut passar. En temps d'abstinença política i de llapis roig a tot "pastu", mai hauríem ni pogut suposar que la gent d'un periòdic s'ho pogués passar tan bé.

Els pessebres

Es una bella costum la de fer pessebres. Encara que d'un quant temps ençà es va perdent una mica, els pessebres tenen la mateixa importància de sempre. Per aquests dies, si aneu per les places de Sant Jaume, del Rei, del Pi, Nova, veureu alegres parades de figures de pessebre. I veureu que encara es veuen ben anivades de compradors.

De pessebres, n'hi ha de totes menes: de bonics i de lletjos, d'artístics i d'antiestètics, de rics i de pobres, de grans i de xics... Tots, però, tenen el seu encís i són altament simpàtics. Fins i tot són graciosos aquells pessebres en els quals veiem les figures petites a primer terme i les més grosses al fons, per tal que les petites es vegin més, o aquells altres en els quals hi trobem un hom fent les seves feines a un caçador, al costat de Betlhem, encarant l'escopeta a un conill, o aquells altres en els quals els reis d'Orient van illuminats per una bombeta elèctrica.

El pessebre té la virtut de convertir en petits artistes als infants o als homes aqueferuts en negocis. Tothom, en fer un pessebre, hi concentra tot el seu gust i s'assaja en l'art decoratiu. Trobem que el pessebre és la millor joguina que existeix. Els infants s'hi entretenen tant com en qualsevol altre joc i s'eduquen. Al mateix temps és una excusa per a deixar jugar als pares, els quals troben tant de plaer en fer pessebre com ls mateixos fills; els pares, generalment, tenen tantes ganes de jugar com els petits, sinó que a ells ja no els està bé jugar, i amb el pessebre poden fer-ho impunement, tot fent veure que entretenen els fills.

CAP D'ANY

Comencem un nou any. Això vol dir que n'ha acabat un altre. En Casas i Amigó té tota la raó en aquells versos:

“Com nos fem vells, Maria!,
com nos fem vells!”

Sembla que era ahir que comencàvem a comptar els anys, i ja n'hem vist passar una pila.

Ara ens adonem que ens posem sentimentals. I no n'hi ha per tant. Ni molt menys. Al revés, com més anys passin, més contents hem d'estar. Això vol dir que tenim més experiència. Perquè diuen que l'experiència ve amb els anys. Es clar que hi ha qui troba que hi ha gent vella que no sap què és l'experiència i en canvi trobem joves ben experimentats. Els que això diuen no hi entenen res. Es que veuen les coses al revés.

Aconsolem-nos, doncs, d'aquest caminar del temps, dient que com més anys passin, més experiència tindrem.

“Any nou, vida nova”

Aquesta és la dita: “Any nou, vida nova”. Una dita ben catalana, i, per tant, com a catalana, plena de seny, d'aquest seny que sempre ens ha perdut. Quanta i quanta gent ha pres per norma la dita “Any nou, vida nova”! A Catalunya, totes les grans coses s'han fet a principis d'any. En un altre poble tal vegada això hauria estat una cosa excessiva. Però aquí, no. Donada la nostra manera d'ésser, potser si no haguéssim tingut aquesta dita, mai no hauríem arribat a fer res.

A començaments d'any és quan els homes han determinat canviar de vida, ja sigui moderant els seus costums, ja sigui determinant casar-se, ja sigui engegant una “cana a l'aire”, com diuen els castellans.

A començaments d'any, alguns escriptors s'han adonat que no servien per la literatura. A començaments d'any s'han fet totes les grans empreses. A començaments d'any, s'han projectat les coses més fantàstiques. A començaments d'any, s'han confeccionat tots els programes, i si alguns s'han fet abans, llavors s'ha volgut dissimular titulant, des d'aquella data, “any econòmic”, “any escolar”, “any teatral”, “any comerciant”, etc., etc.

Nosaltres no volem seguir la corrent. No volem prometre res per l'any que entrem. No volem saber res amb la dita “any nou, vida nova”. Però, també trobem, no obstant, que s'hauria d'emprendre una nova vida.

No és nosaltres que l'hauríem d'emprendre. Es tot el país. Nosaltres, en aquest cas, no som més que una part insignificant del país.

Fa tres anys, gairebé, que menem la mateixa vida de monotonia, d'ensopiment, de passivitat. No som ni ombra del que érem. Trenquem, aquest any, la monotonia, l'ensopiment, la passivitat. Fem que ens puguin dir homes actius i valents i nobles i dignes! Ja sabeu tots que és el que ens pertoca fer.

La sortida del “Liceo”

No us heu fixat mai a la sortida del “Liceo” aquelles colles de gent estacionada davant de la porta contemplant la gent que surt del teatre? Alguns cops, aquelles gents ens han preocupat: Què seran? Gent que va allà amb recança de no haver pogut entrar dins del teatre? Fumetes que van a riure's de la gent que en surt? Desvagants que troben en això una manera de passar l'estona? Gent que vol fingir, al qui el veuen, que també surten de la sala? Llibertaris que es van a indignar en veure el luxe dels abonats i propietaris del “Liceo”? Ah, és un misteri! Mai no ho podem saber. I a fe que ens sentiríem ben feliços si algú ens ho pogués dir.

El meu calendari

Faig servir un calendari
que he penjat a la paret,
qui no li agradi que ho deixi,
però joestic satisfet;
és ben diferent dels altres
i això em dóna fortitud:
quan en tots és el “Divendres”
el meu marca un gran “Dilluns”.

Podran dir-me que sóc ximple,
o que em manca la Raó,
però causa justa em sobra
per obrar sens cap temor.

Observant que el cap blanqueja
i que començo a ser vell,
i que els fulls del calendari
roben joventut i pler,
he posat a un lloc de casa
un bloc bonic i flamant
que guardava lo meu pare
i que té prop de vint anys;
d'aquest modo quan pregunten
l'edat que jo ara tinc,
responc, mirant-me la tarja:
—N'acabo de complir vint.

I encar que molts no s'ho creuen,
rient maliciosament,
jo la joventut exploto,
donant-me per satisfet,
que això de complir decenes,
fent-me vell tan aviat,
és pels tontos i, per ara,
jo als vint em vareig plantar...

EMILI GRAELLS CASTELLS

L'ajuntament ja torna
a estar complet

Sí, senyors, tal com sona. Ja tornem a tenir els 64 regidors, a més de l'alcalde. Les sis vacants que hi havia—a conseqüència de les dimissions dels senyors Marimón i Alegret, les cessanties del senyors Gasca, Ballarà, Herrero i Serés, la mort del senyor Herig i el canvi de càrrec del senyor Castillo (dues d'elles ja proveïdes)—han trobat “successors”. Eh, que sembla mentida? Tot feia preveure que no seria possible trobar aquests sis senyors. I han estat trobats.

Són:

Miquel Salellas Ferrer, advocat.
Ricard Maese García, fabricant.
Angel Mur Estaña, metge.
Alfons Martín Ginot, fabricant.
Joan Griñó Fargas, Baró de Griñó.
Josep Maria Pous i Escoda, obrer del Sindicat Lliure.

Veus-los ací. Són sis herois. Sis homes que volen contribuir a la salvació de la ciutat. L'actual Ajuntament és el redemptor de Barcelona. Cada regidor és una seixanta-cinquena part de redemptor. I és clar, per a ésser redemptor cal tenir un esperit de sacrifici. Aquests sis senyors el tenen. Mireu si el tenen, que àdhuc hi ha el gloriós mil voltes baró de Griñó i un obrer del Sindicat Lliure, aquest Sindicat que ha volgut dur pel bon camí l'obrer i és l'àrbitre del “Sindicalismo bien entendido”.

L'homenatge a Santiago Rusiñol

El dia 10 de gener és el dia fixat per a l'homenatge al gran artista Santiago Rusiñol.

Ja no cal dir—perquè és de suposar—, l'expectació que ha despertat aquest homenatge merescudíssim.

A dos quarts de dotze del matí, i en un tren especial, s'anirà a Sitges: al "Cau Ferrat" es farà ofrena al mestre d'un ram de roure i llorer, ofrena de Catalunya; després hi haurà un gran banquet. Aquests dos noms: Rusiñol i Sitges, van estretament units en l'homenatge.

A la nit es celebrarà una funció de gala a "Romea", interpretant "L'auca del senyor Esteve"—l'obra cabdal d'en Rusiñol—, i "L'alegria que passa", l'obra més bella i popular del mestre Morera, que dirigirà l'orquestra.

Sembla, doncs, que l'homenatge serà una cosa grossa.

El senyor Esteve

El senyor Esteve ha celebrat el seu sant amb tota la pompa que correspon a un home de la seva categoria. Ha convidat a tots els parents més pròxims i han menjat el gall de Nadal, car el dia de Nadal menjà pollastre per a fer veure que menjà un gall per Nadal i un altre pel seu sant. Després, ha repartit cigars havans autèntics. Perquè aquell dia, que caram!, s'ha de treure el "Sant Crist gros".

De sobretaula, el senyor Esteve ha parlat del seu estimat Sometent, de la bona marxa dels seus negocis, del luxe del "Liceo", de com va al cinema, només per a complaure les filles. Sobretot, ha parlat molt de política; el senyor Esteve està satisfet del règim, perquè és la tranquil·litat de la gent.

El senyor Esteve, el dia del seu sant, és notà més bé tota la seva satisfacció. Mai no havia estat tan content com ara. Els negocis li van bé, potser no tant com abans, però tant li fa, ja ha fet prous diners. No hi han atemptats pels carres ni lluites socials, cosa que si no fos l'actual règim no podria pas dir-ho. El senyor Esteve es diverteix més a gust, car la pobrissalla, la classe obrera, no gosa tenir tantes pretensions com abans i no es barreja amb ell en els espectacles i en les diades de camp.

La T. S. F. l'entreté més que el gramòfon; l'increment de les revistes ha exiliat un xic aquesta cosa tan ensopida que és el teatre. Troba que l'Ajuntament porta la ciutat que ni una seda. Només es plany que hagi volgut fer l'atzagaiada de l'estàtua de la Plaça de Catalunya. Res, tot li va cor que vols, cor que desitges.

Mai no se n'havia adonat tant com en aquesta diada del seu sant.

Trobem que si fóssim com ell, segurament viuríem més feliços del que vivim.

ELS INFANTS D'AVUI

—Què els hi has demanat tu?

—Un empleo de regidor a l'Ajuntament.

Barcelona està de pega

Barcelona és un dels llocs on més es juga a la rifa. Potser és la població on, enguany, per la loteria de Nadal, s'hi han gastat més diners. I des de fa tres anys, la sort ens té absolutament abandonats. Què hi farem!

Aquest any, només ha tocat la tercera a Barcelona. Tanmateix, això és massa. Barcelona es mereix quelcom més. No us heu fixat el dia 22, quan surten a les pissarres públiques els números premiats, l'agitació i l'animació que hi ha a Barcelona? Això demostra com els barcelonins som aficionats a aquest joc d'atzar. Barcelona, aquell dia, sembla que estigui de festa major; cap festa major de cap poble català es veu tan animada. Arreu gatzara, arreu crits, arreu exclamacions. Per les Rambles gairebé no s'hi pot passar. Els vehicles han d'anar al pas, aturant-se cada moment; si algun vol anar més de pressa, reb la xiulada "hache". Al vespre, els diaris són llegits amb fruïció. No es parla de res més que de la loteria en tot el dia i durant els tres o quatre dies posteriors.

Per què, doncs, un poble així, com Barcelona, que juga amb tanta afició a la rifa, s'ha de veure tan desemparat per la sort? No s'hi val. Això és una rifada.

Però, que no s'espantin els lectors i els barcelonins en general. Sabem de bona tinta que per la rifa de Cap d'Any la sort ens acompanyarà més. Per R. D. es disposarà així.

Avis

Per excés d'original deixem de publicar avui el fulletí número 27 del *Noy de la Mare*

El gest dels periodistes ha estat digne d'admiració. Recorda als advocats, als catedràtics, a l'Escola d'Indústries... Els senyors del P. U. P. quan veuen a un que treu el "pase" i diu "periodista", arrufen el nas i creiem diuen divuit renes de més o menys "calibre".

A cada Sant Porc li arriba el seu Martí, i qui diu Martí, la fraternitat de tota la premsa en general.

Vostès llegeixen el "Boletín Oficial"? Nosaltres tampoc. Ara serà més extens. Diuen que serà el diari del dilluns. Encara es llegirà molt menys, n'estem convençudíssims.

Va marxar a Badajoz l'inclit Mossèn Montagut. Es el millor on pot anar, encara que no torni mai més. Afortunadament, queden pocs "montaguts" de tal espècie.

Les dames del "Roper" estan contentes perquè no hi ha una família nua a la Plaça immortal de Catalunya. Es el que devien dir:

—Què pensarà de nosaltres el poble, essent d'un "Roper", anar la gent descoberta?

En una societat romana, apostòlica i catòlica, que té rebuda la seva clientela la benedicció papal—que és la més estupenda de les benediccions—s'hi ha representat un vodevil en tres actes, i en lloc de dames, feien de femelles uns nois que tenien la veu de nas i el posat de "marionette".

Res estaven en caràcter.

La revenda de localitats portarà un dia un greu conflicte en alguns teatres. Molt bé que les empreses ajudin a fer el paquet. Però no que es prengui tant el pèl al públic, que si vol una localitat regularment bona, ha d'acudir a les "taquillas" que són una mena de timo dels perdigons.

"Al tanto"!

Una entitat que fa cases barates ha fet un timo, essent els perjudicats gent obrera, als que se'ls ha robat els estalvis. Aviat els que desitgin una caseta, no els quedarà altre recurs que comprar-se un edifici a la fira de Santa Llúcia.

Les noies de Barcelona estan de sort. Ara, solliciten padrina de guerra els soldats Climent Sánchez i Didac Ruiz, del Batalló de Caçadors d'Àfrica, número 13, primera companyia, que es troben a Afrau (Melilla).

Làzaro ha cantat i ha tingut un èxit a... Mai diríeu on? A Alexandria! Al "mismísimo" Egipte! Els egipcis s'entusiasmaren tant i tant amb ell que arribaren a ésser els seus fanàtics. Ens pensem que si Fleta anés a Egipte, li tirarien piràmides pel cap.

A Colón hi ha milers de rates que han fet niu a les panxes d'aquells pacífics lleons. Heu's aquí un negoci: Parar-hi un centenar de rateres i portar les bestioles a casa de l'Ajuntament.

Paguen bé i val la pena.

Aquest any ha començat en divendres. Que el destí ens sigui ditxós, perquè d'això dels 13 i els divendres tots en tenim fatal record.

Molts obrers estan satisfets sobre la llei de llogaters. Sabeu com han resolt el problema de la vivenda? Senzillament: comprant una casa a la passada fira de Santa Llúcia.

Plany d'un amo adroguer: "Mai més dono "aguinaldo" als meus dependents, de resultes de ço varen caure malalts i convé més que venguin torrons que no pas que en tastin. En sortirà d'aquí endavant més beneficiós.

Proposem que sia l'"A B C" que surti cada dilluns. Es el diari aposta. Estem segurs que sols el llegiria el govern i el baró de Viver.

Va baixar un capellà de Vilatorrada a Barcelona per a veure l'estàtua de la Plaça immortal set vegades de Catalunya. L'home vinga donar voltes i voltes i no va veure res. Enfutismat, exclamà:

—I per això he gastat sis pessetes de tren? Valia la pena que el senyor Nebot hagués obligat a deixar aquest bé de Déu un any en el seu lloc. Ara no puc admirar la bellesa que ha fet la Bella Otero.

Res, l'home confonia l'escultor amb la ballarina d'inoblidable record.

Un policia matà a la seva dona. Un guàrdia civil es clavà un tret. Es veu que la gent armada fa ús de les armes. Sinó, es rovellarien.

Un regidor obrer. Molts cridaran visca! Però, però... (Això dels peròs són terribles). Pertany al Sindicat Lliure. És la manera de defensar des del Consistori les catorze horettes, la intensificació de jornals i els mateixos guanys. Es veu que tot anirà bé, menys pels pobres obrers que els toquin els sous.

Els que venen estufes han fet, sinó el seu agost, sí el seu bon desembre. A tot arreu veieu estufes, i en molts llocs, a més de les estufes estafes.

Calendaris rebuts

Hem rebut bonics calendaris de les cases següents: Segalà, Rossend Oriach, "La Publicitat", Radiadors Corominas, Fills de Gerard Bertràn, Viuda de Garriga, Punsoda i Gayaldà, Amatller, Araluce, Xocolates E. Juncosa, Mutua General d'Assurances i Butsems i Companyia.

Moltes gràcies a tots, i un bon any.

Correspondència

Un ciutadà alpinista: No ens plau vostre escrit; podria ésser pres seriosament. A més a més, és el segon cop que vós contesteu.—Un enterat de tot: Veurem si anirà. — B.: No pot anar el vostre "quelcom" de poesia "Filosofia, guerra, pau en poesia sempre igual". Es molt dolenta. — Oncle Maties: Les vostres proses noves, aniran; passeu a prendre reva. — P. B.: Sí, amb bona voluntat pot anar. — Muray: No podem aprofitar les vostres frases. — Ti: Company, heu escollit un pseudònim propi per un canari. I què pot fer un canari?

TEATRE CATALÀ ROMEA

Escollits programes per a les festes de Cap d'Any, figurant en ells el nou èxit (Romea Revue) Infra Spectacle

NYIGUI NYOGUI

Es despatxa en comptaduria

GRAN TEATRO ESPAÑOL

Dissabte tarda, a dos quats de cinc: L'AVENTURA D'UN 40 HP i LA BARRACA DE NADAL.

Nit a les 10: SI TE'N VAS TOTHOM S'ARREGLA i LA BARRACA DE NADAL.

Diumenge tarda, a les 4 i nit a les 10: SI TE'N VAS TOTHOM S'ARREGLA i LA BARRACA DE NADAL.

OLYMPIA

TEMPORADA DE CIRC.

Demà, diumenge, tarda i nit i tots els dies per la nit programes extraordinaries, prenent-hi part totes les noves atraccions i el MISTERIOS FAQUIR BLACAMAN

Eden Concert

Musi c-Hall de primer orden - Asalto, 12 - Teléfono 3332 A.

NUEVA EMPRESA PROPIETARIA : D. Francisco Buxó

Todas las noches, las tres estrellas: TITINETTE, LUCRECIA TORRALBA y PILAR MOLINA.

Tarde y noche: La graciosa zarzuela madrileña titulada

¡A MORIR LOS CABALLEROS!

con la cooperación de la célebre Estrella TINA DE JARQUE

P O M P E Y A

Popular Music-Hall Teléfono 2438 A.

PROGRAMA MONSTRUO

CONDESITA ZOE - BELLA DORITA

Gran éxito de la aplaudida revista en cuatro cuadros

LA VINGUDA D'EN TÓFUL

Exito de Mercedes Cros, Marujita Carrillo

MERCEDES SOLDEVILA

ROYAL CONCERT

MARQUES DEL DUERO, 106

ÉXITO: MARÍA ROMEU

M. SOLDEVILA C. FRANCO

 LOLITA GONZALO

Cabaret

de la

Muerte

Paralelo

(Grutas)

núm. 72

Exhibición macabra, tétrica y horripilante

Es necessiten 30.000 caixes de morts pel consum diari del CABARET DE LA MUERTE

NOTA: El que sufra de afección cardíaca o sea impresionable absténgase de visitarlo, pues pasaría un mal rato.

PATI BLAU

PELAI, 1

Local completament reformat, amb gran calefacció. Temperatura la més agradable durant l'hivern

Aquest mes, s'ha inaugurat un suculent servei de «Charcuteria» i mariscs de totes menes. Tothom ho diu que el café del PATI BLAU és el millor de Barcelona

Es costum d'aquesta casa, servei excel·lent i preus econòmics

OSTRAS de Marennes y Arcachón

Mariscos, etc.

La Ostrícola Marennaise

VENTAS AL POR MAYOR Y DETALL

Boquería, 27 :: Teléfono 2785 A.

Si heu de comprar un sueter i voleu trobar un bon assortit amb millors preus, visiteu els aparadors de

L'ATLANTIDA

SASTRERIA I CAMISERIA

Sant Pau, 56 i 58

En vista de la numerosa clientela que acude diariamente

La casa del aficionado

Rambla de las Flores, 10

T. S. H.

ha abierto una Sucursal en la

Rambla de las Flores, 26

donde tendrá mucho gusto en servir los encargos que se le hagan, así como consultas técnicas y consejos prácticos.

Ha llegado la nueva remesa de galena Radiosita

BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

